

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 4,462 คน จาก 182 โรงเรียน จำนวนผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 182 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,378 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1,902 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 44 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 83 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 55 คน ครูผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1,120 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 967 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 291 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 660 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 747 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 495 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) โดยมีลำดับดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) จากจำนวนประชากรรวม แล้วเทียบสัดส่วนตามตัวแปรอิสระ ได้ผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 3 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 7 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 4 คน รวมเป็น 14 คน ครูผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 89 คน โรงเรียน

ขนาดกลาง จำนวน 77 คน และโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 23 คน รวมเป็น 189 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 53 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 59 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 39 คน รวมเป็น 151 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามต้องการ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ตำแหน่ง	ร.ร.ขนาดใหญ่		ร.ร.ขนาดกลาง		ร.ร.ขนาดเล็ก		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารสถานศึกษา	44	3	83	7	55	4	182	14
ครูผู้สอน	1120	89	967	77	291	23	2378	189
คณะกรรมการฯ	660	53	747	59	495	39	1902	151
รวม	1699	145	1797	143	841	66	4462	354

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3 เป็นแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท์ (Likert) ซึ่งมีระดับการวัด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 85 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท์ (Likert)

3. ประมวลความรู้จากข้อ 1 และข้อ 2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย จำนวน 85 ข้อ

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความครอบคลุมเนื้อหาและความเที่ยงตรงของคำถามแต่ละข้อ โดยประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบสอบถามข้อนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามข้อนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนน - 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบสอบถามข้อนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามข้อนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์ โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เป็นแบบสอบถามที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงที่ใช้ได้ จำนวน 85 ข้อ

($0.53 \leq IOC \leq .97$) ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. อาจารย์ธีระพงษ์ สารแสน ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จังหวัดหนองคาย

2. อาจารย์สุรสิทธิ์ สิทธิอมร กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย
3. อาจารย์อรัมศักดิ์ ชัยชิต กศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ระดับชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จังหวัดหนองคาย
4. อาจารย์จำเนียร โปสาวัง ค.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่งครู ระดับชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโสกคำมวิทยาคม อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย
5. อาจารย์นรมล ไกรสกุล ศษ.ม. (การประถมศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ระดับชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง
7. นำแบบสอบถามที่พิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 60 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 10 คน ครูผู้สอน จำนวน 20 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน
9. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าอำนาจจำแนกระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดลงมา พบว่า ได้ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ $(0.28 \leq r \leq .99)$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 85 ข้อ และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วย วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .97
10. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3
2. ขอนหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมกับส่งแบบสอบถามให้ทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจความสมบูรณ์และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ไว้

2. ตรวจสอบให้คะแนนเป็นรายชื่อ แต่ละฉบับตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพมากที่สุด	น้ำหนักคะแนนเป็น	5
ระดับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพมาก	น้ำหนักคะแนนเป็น	4
ระดับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพปานกลาง	น้ำหนักคะแนนเป็น	3
ระดับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพน้อย	น้ำหนักคะแนนเป็น	2
ระดับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพน้อยที่สุด	น้ำหนักคะแนนเป็น	1

3. การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 วิเคราะห์ข้อมูลจำแนกสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามด้วยค่าร้อยละ (Percentage)

- 3.2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน และรายชื่อ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100) ดังนี้

มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ
	ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพมาก
ปานกลาง	ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ
	ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพน้อย
น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ

3.3 ศึกษาการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดของโรงเรียน เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two – way ANOVA) หากพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ เช่น

1.1 การทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 81)

1.2 อำนาจจำแนกของแบบสอบถามระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม (Item – total Correlation) โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของ คาร์ล เพียร์สัน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 84)

1.3 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบราต (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 55)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 55)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด.

2545 : 85)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานได้แก่

การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two – way ANOVA) (บุญชม ศรีสะอาด. 2541 : 118) เมื่อพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 119)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY